

Педагогічна практика

Робоча програма педагогічної практики (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Соціологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативний освітній компонент</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна, вечірня)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити ECTS, 120 годин самостійної роботи</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Керівник практики: доктор соціологічних наук, проф. П.В. Федорченко-Кутуєв, кандидат політичних наук, доц. Багінський Андрій Владиславович, кандидат соціологічних наук, доц. Єнін Максим Наїмович</i>
Розміщення курсу	<i>http://www.sociology.kpi.ua/phd-4</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис практики, її мета, предмет та результати практики

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо - науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково - педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, науково-методичну роботу за спеціальністю 054 – соціологія.

Базою для проходження педагогічної практики є кафедра соціології КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Предмет практики: викладацька діяльність у вищому навчальному закладі.

Загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС (120 годин). 80 % часу, відведеного для педагогічної практики, складає навчально - методична робота (підготовка до занять, формування методичної документації, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності аспірантів); 20 % загального часу педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (проведення лекцій та семінарських занять). Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант.

Мета педагогічної практики полягає у формуванні здатності розробляти методичне забезпечення та проводити навчальні заняття з соціологічних дисциплін.

Згідно з вимогами науково-освітньої програми після проходження практики аспірант має опанувати наступні компетентності:

ЗК 04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми соціології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 06 Здатність дотримуватися етичних норм проведення досліджень, академічної доброчесності, діяти соціально відповідально, демонструвати відданість громадянським обов'язкам.

ФК 03 Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

ФК 04 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

ФК 07 Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку соціології.

ФК 08 Здатність використовувати поняття та положення релевантних соціологічних теорій (історичної соціології модернів, модернізацій та розвитку) у дослідницькій діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти після проходження педагогічної практики мають продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 03 Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми соціології з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН 08 Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з соціології у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

ПРН 09 Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері соціології та у викладацькій практиці.

2. Пререквізити та постреквізити практики (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: ЗО 07 Актуальні проблеми педагогіки вищої школи.

3. Зміст та програма переддипломної практики

Педагогічна практика аспірантів є важливим етапом підготовки фахівців у межах майбутньої спеціальності та досвіду самостійної роботи. Вона регламентується відповідними документами КПІ ім. Ігоря Сікорського і передбачає три етапи:

1. Підготовчий

На цьому етапі викладач кафедри соціології веде переговори з підприємствами та укладає договори.

Протягом семестру, що передує практиці, аспіранти ознайомлюються з програмою; на її основі розробляють індивідуальні плани роботи, з урахуванням специфіки установи. Керівник практики перевіряє і коригує плани згідно з функціональними обов'язками соціолога.

За тиждень до початку практики кафедра організовує збори, де визначаються мета, завдання, які повинен реалізувати практикант, і аспіранти закріплюються за освітніми компонентами, в межах яких вони будуть проходити практику.

Програмою практики передбачено виконання аспірантами індивідуальних завдань, що активізує їх діяльність, розширює світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Індивідуальні завдання включаються в програму практики з метою більш ефективного оволодіння професійними вміннями і навичками. Матеріали, отримані аспірантами під час виконання індивідуальних завдань, можуть бути в подальшому використані для виконання дисертаційних робіт.

Аспіранти отримують індивідуальні завдання згідно умов діяльності соціального заходу та тематики індивідуальних завдань на педагогічну практику.

Соціолог володіє всім спектром методів та технологій збору та обробки соціологічної інформації: вміє організовувати та проводити соціологічні, маркетингові та політологічні дослідження (від розробки програми дослідження до надання конкретних рекомендацій з їх подальшою практичною реалізацією), володіє програмами комп'ютерної обробки соціологічної інформації (SPSS, OCA та ін.).

2. Основний

Робочий день практиканта визначається правилами трудового розпорядку та режимом роботи установи або організації – бази практики. Практика починається з ознайомлення з лекційними та практичними заняттями, які проводить керівник практики.

При проходженні практики аспірант-практикант узагальнює методологічні особливості проведення навчальних занять.

Утруднення, що виникають у практиканта впродовж педагогічної практики, усуваються завдяки груповим та індивідуальним консультаціям з керівником практики від кафедри. В обов'язки керівників практики входить аналіз діяльності практиканта на основі аналізу утруднень і недоліків у його практиці.

Практикант веде щоденник педагогічної практики, а також вивчає відповідні матеріали.

Кожний аспірант працює за індивідуальним планом. Керівник практики від організації допомагає скласти план проходження практики і здійснює поточну корекцію під час індивідуальних консультацій. План педагогічної практики будується так, щоб у ньому максимально реалізовувались завдання та функції, які виконує аспірант у педагогічній діяльності.

3. Завершальний

На цьому етапі аспірант-практикант узагальнює отримані результати і складає звіт про проходження практики, що повинен містити результати проведеної роботи, відгук керівника практики, звіт про проведену роботу та методи, якими він користувався під час її виконання.

4. Результати і захист педагогічної практики

За результатами проходження практики аспірант оформлює звітні матеріали та подає на кафедру:

- письмовий звіт про проходження практики (у довільній формі), де описано види виконаної роботи та пропозиції щодо покращення змісту практики та умов її проведення (звіт погоджується з керівником практики та підписується деканом факультету);

Основні документи про практику передаються викладачу, який керує педагогічною практикою. Захист практики та прийняття заліку здійснює викладач який є керівником практики.

5. Навчальні матеріали та ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.
5. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

Політика та контроль

6. Оформлення результатів практики

При оцінюванні педагогічної практики враховуються ставлення аспіранта до роботи, відгуки адміністрації, методиста-консультанта установи – бази практики. Особлива увага приділяється самостійності аспіранта, його вмінню вести педагогічну діяльність, формулювати висновки і рекомендації.

Рейтинг аспіранта з Педагогічної практики складається з балів, що отримуються за:

- 1) проведення аудиторних занять;
- 2) зміст, оформлення та захист Звіту з педагогічної практики.

Оцінка	Критерії диференціації
“Відмінно”	Зміст і оформлення звіту бездоганні. Характеристика аспіранта позитивна. Повні й точні відповіді на всі запитання з програми практики.
«Дуже добре»	Незначні зауваження щодо змісту і оформлення звіту. Характеристика аспіранта позитивна. Повні відповіді на всі ключові запитання з програми практики.
“Добре”	Незначні зауваження щодо змісту і оформлення звіту. Характеристика аспіранта позитивна. У відповідях на запитання з програми практики аспірант припускає окремі неточності, хоча загалом має тверді знання.
“Задовільно”	Недбале оформлення звіту. Переважна більшість питань програми практики у звіті висвітлена, однак наявні окремі розрахункові та логічні похибки. Характеристика аспіранта загалом позитивна. При відповідях на запитання з програми практики аспірант відчувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має глибоких знань
“Незадовільно”	У звіті висвітлено не всі розділи програми практики або звіт підготовлений не самостійно. Характеристика аспіранта негативна. На запитання аспірант відповідає неправильно

Форми роботи

Під час практики студенти виконують завдання практики відповідно поставленої мети, та керуються вказівками керівника практики від університету та керівника практики від бази практики.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7. Політика педагогічної практики

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 балів		
Публікація наукової статті	10 балів		

Відвідування практики

Відвідування практичної діяльності є обов'язковим.

Процедура оскарження результатів оцінювання

Аспіранти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів аспірант має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі аспірантом особисто на консультації. В разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії аспіранта. Комісія може вирішити провести контрольний захід повторно, або відхилити заяву, або направити аспіранта на повторне проходження практики. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки аспірантів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Неформальна освіта.

За бажанням здобувача допускається вивчення окремих змістовних частин практики в асинхронному режимі, зокрема через опанування дистанційних курсів та інших форм неформального навчання. Для врахування в рейтинговій системі оцінювання балів за такі курси, вони мають змістовно відповідати певним темам силабусу, а їх проходження узгоджене з викладачем дисципліни. На підтвердження проходження неформального навчання аспірант має надати відповідний документ (сертифікат) із зазначенням назви курсів та їх обсягу в годинах. Визнання результатів неформальної освіти відбувається у порядку визначеному у відповідному Положенні КПІ ім. Ігоря Сікорського: <https://osvita.kpi.ua/node/179>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання педагогічної практики (PCO)

Семестровий контроль: залік

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: ні.

Робочу програму педагогічної практики (силабус):

Складено доктором соціологічних наук, проф. П.В. Федорченко-Кутуєвим, кандидатом політичних наук, доц. А.В. Багінським

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 12 від 24.05.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 9 від 26.06.2024)